

Rotarymøte 6.11.17 referert av Håkon Fæste

Møtet ble åpnet av stand in for presidenten, Tobias Brodtkorb. Frammøtet var som vanlig godt.

Tobias tente lys, ikke minst for alle som hadde eller har hatt bursdag siste uka, Arne 60 år, Tore 49, Lars 62, Heidi 47 og Olav 74. Spesielt velkommen til Linda som vi ikke hadde sett på lenge.

Tobias introduserte kveldens foredragsholdere med «Brevik Papers» etter alt som var kommet opp i samband med at Noah vil etablere seg i Brevik.

Kveldens tema var: «Langøya – fortsatt drift – eller snarlig naturperle». Det var Drifts- og operasjonsdirektør John Ragnar Tveit og prosjektdirektør Egil Solheim som innledet til et omfattende møte om temaet.

Møtet startet med to videoer om «Hva er farlig avfall», og det nye prosjektet når Langøya er full: «Vår nye løsning Langvik». Om virksomheten ble det konkludert med at anlegget og produktene ikke var farligere enn annen industri. Målet er ren natur.

Hovedproduksjonen er som kjent at avfallssyre fra Kronos Titan i Fredrikstad (ca. 200 000 tonn) nøytraliseres med flyveaske fra forbrenning av søppel i Norge, Danmark og Sverige (ca. 300 000 tonn). Asken er et produkt også av norsk søppel som sendes til Sverige for forbrenning til energi der. Produktet er gips. Asken inneholder tungmetaller som går inn i gipsen som salter. I tillegg kommer annet uorganisk avfall fra ulike industrier i Norge, ca. 200 bedrifter leverer til Noah. Avfallet stabiliseres til varig kjemisk bundne forbindelser som er varige til en varme opp til 900 grader C.

Det er en utfordring i lagring fordi tilførselen av syre er konstant gjennom året, mens asken kommer mest om vinteren fordi den er et produkt av behovet for oppvarming.

Langøya blir full for deponering av farlig avfall i 2022. Da må et alternativ foreligge. I Brevik er det 250 km gruveganger i kalkfjell som tilsvarer Langøya. Her er det plass til 18 millioner kubikkmeter. (På Langøya var det plass til 7,9 mill. m³.) Det har vært drift i Brevik siden 1916. Fjorden i Brevik er ikke og vil heller ikke bli påvirket av virksomheten.

Lett forurensa masser vil fortsatt bli deponert på Langøya til den tilnærmet får sin opprinnelige form i 2030. På toppen vil det være et 60 cm tykt leirlag før det legges på et 1,8 m tykt lag av kalkstein som drenerer nedbøren. På toppen vil det bli jord og vegetasjon. Drensvannet fra hele deponiet på Langøya vil ha drikkevannskvalitet. Det vil være en etterdriftsplan fram til 2057. Ved fortsatt drift på Langøya vil en få mest mulig transport over på sjø. En vil også søke annen fergehavn enn dagens i Holmestrand, fortrinnsvis innen 2022.

Planen er nå at mottak og prosess skal fortsette på Langøya, og bare deponi vil skje i Brevik – eller annet sted. I tillegg til dagens prosess vil det bli en av-vanning av gipsen før utskipping med bulkskip.

I Brevik er det planer om å gå inn fra Frierfjorden direkte inn i tunnell-systemet, uten å måtte gå om havna og tettbebyggelsen i Brevik. Et planprogram ble lagt fram i desember 2016. Etter høring og politisk behandling vil det foreligge en beslutning fra staten i første halvår 2018. Brevik ble valgt av Noah etter at 120 mulige deponier var vurdert, der Brevik sto fram som det klart beste.

På Langøya foreligger det tillatelse til prosessering fram til 2035. Da kan det bli tale om omregulering.

Noah verner samfunnet for farlig avfall. Det er tale om gjenvinning på en sikker måte, for eksempel kan det bli aktuelt å utvinne salter, i første omgang veisalt.

Ute i Europa er tilsvarende deponier for eksempel lagt til nedlagte saltgruver, ofte ubehandlet, og innstøping av farlig avfall i betong er utbredt. Langøya framstår som best i Europa.